
Rola władz publicznych we wspieraniu innowacyjności

Jakie inwestycje mogą być realizowane z PPP

Dr Irena Herbst

Warszawa, 15 styczeń 2009

PPP jest odpowiedzią rynku na:

- ▶ potrzebę radykalnego zwiększenia inwestycji w sferze usług publicznych (zwiększenie wolumenu usług, jakości i standardów ich świadczenia),
- ▶ brak środków publicznych, które na ten cel mogą być wydatkowane,
- ▶ niską efektywność inwestycji realizowanych przez władze publiczne, wysokie koszty eksploatacji, niesprawne zarządzanie,
- ▶ złą opinię jako cięży na prywatyzacji działań dostarczających usługi publiczne.

Szczególna potrzeba stosowania PPP w Polsce wynika z:

- dużej skali zaniedbań w zakresie usług publicznych w latach realnego socjalizmu,
- silnego deficytu środków publicznych,
- wyzwania, przed jakim stają władze publiczne w zakresie wykorzystania środków unijnych w latach 2007 – 2013 (67-90 mld euro) i związaną z tym koniecznością wyłożenia własnych funduszy na cele współfinansowania projektów korzystających z funduszy unijnych,
- niskich umiejętności urzędników w zarządzaniu projektami inwestycyjnymi i ich eksploatacją, niezależnie od naturalnie mniejszej efektywności w tym przedmiocie wszelkich urzędników (zarządzanie środkami publicznymi versus środkami własnymi – kapitał prywatny),
- upolitycznienia procesu prywatyzacji i wykorzystywania jej do bieżących gier politycznych (negatywne konotacje).

PPP nie jest z założenia prywatyzacją, ale ją zastępuje.

W PPP sprywatyzowany zostaje proces inwestycyjny, eksploatacji, zarządzania projektem. Jednak poziom i jakość świadczonych usług publicznych pozostaje nadal domeną odpowiedzialności władzy publicznej.

PPP jest swoistą hybrydą między domeną działań władzy publicznej, a kapitału prywatnego w dziedzinach stanowiących (w danym kraju) zadania władzy publicznej.

W poszczególnych definicjach w odmienny sposób akcentuje się istotę PPP.

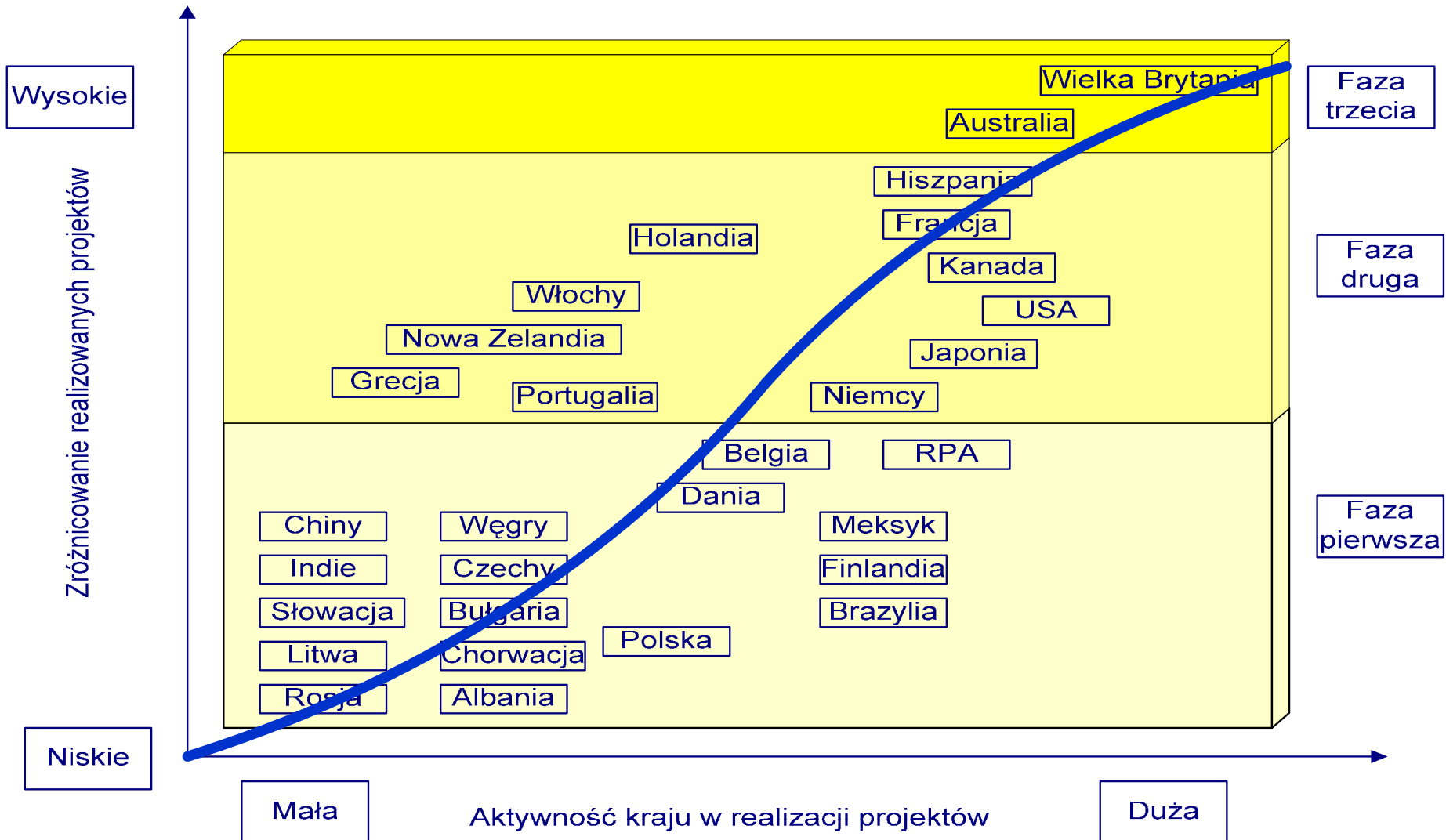
- **EBI** – wykorzystanie kapitału i doświadczenia sektora prywatnego dla dostarczania usług publicznych. Mniej istotny jest sposób organizacji przedsięwzięcia, forma związku,
- **Standard & Poor's** – długoterminowość umowy między partnerami oraz podział ryzyk i korzyści adekwatny do umiejętności, możliwości finansowych i doświadczenia,
- **Komisja Europejska** – różnorodność form współpracy obu partnerów w efekcie, których następuje zwiększenie świadczenia usług publicznych,
- **rząd niemiecki** – zapewnienie, poprzez długoterminowe umowy zwiększenia wydajności projektów jako rezultat całościowego podejścia przy ocenie efektów projektu,
- **polska ustawa o PPP** – przedmiotem partnerstwa publiczno-prywatnego jest wspólna realizacja przedsięwzięcia oparta na podziale zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym i podmiotem prywatnym

Różnice w podziale kompetencji (obowiązków) między tradycyjnym sposobem realizacji przedsięwzięcia a PPP można opisać następująco:

Obszar	Metoda tradycyjna	PPP
Przedmiot umowy	dostarczenie aktywów	dostarczenie usług
Zdefiniowanie zakresu i standardu świadczenia usługi	strona publiczna	strona publiczna
Struktura, specyfikacja aktywów	strona publiczna	strona prywatna
Odpowiedzialność za funkcjonowanie przedsięwzięcia (aktywów i organizacji świadczenia usługi)	strona publiczna	strona prywatna
Zarządzanie projektem, koszty eksploatacji	strona publiczna	strona prywatna

	Metoda tradycyjna	PPP
Zapewnienie środków finansowych	strona publiczna – całość kosztów.	<p>strona prywatna ponosi koszty procesu inwestycyjnego, eksploatacji, zarządzania.</p> <p>Wynagrodzenie partnera prywatnego (płacone przez stronę publiczną) zależy od rodzaju świadczenia- czy jest ono płatne i na jakim poziomie (w stosunku do poniesionych kosztów) oraz od wydajności i jakości zrealizowanego przedsięwzięcia.</p> <p>Koszty sektora publicznego są rozłożone na cały okres funkcjonowania przedsięwzięcia.</p> <p>Zwrot nakładów podmiotowi prywatnemu odbywa się z odroczeniem.</p>
Podział ryzyk	wszystkie rodzaje ryzyk ponosi strona publiczna	ryzyko dzielone jest między podmiot publiczny i prywatny

PPP na świecie



Źródło: na podstawie *Closing the Infrastructure Gap: the Role of PPP* i Deloitte 2006, opracowanie Bartosz Mysiorski, *Uwarunkowania rozwoju PPP w Polsce*, praca niepublikowana

Faza pierwsza	Faza druga	Faza trzecia
<ul style="list-style-type: none"> • Ustanowienie szkieletu legislacyjnego dla PPP (regulacje prawne – w tym m. in. ustawa) • Zainicjowanie powstania centralnej jednostki zajmującej się PPP • Tworzenie i dopracowywanie struktur transakcji PPP • Prawidłowe przeprowadzanie transakcji PPP oraz opracowanie i wdrożenie metody porównującej PPP z tradycyjną formą realizacji inwestycji • Budowanie rynku PPP • Przenoszenie doświadczeń wdrożeniowych PPP w transporcie na inne sektory gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie specjalnych zespołów PPP w poszczególnych organach państwowych • Rozpoczęcie opracowywania i wdrażania nowych hybrydowych modeli PPP • Ekspansja i pomoc w ukształtowaniu się rynku PPP • Wykorzystanie nowych źródeł finansowania dostępnych na rynku kapitałowym • Wykorzystanie PPP, jako czynnika rozwoju innowacji • Pogłębienie się rynku PPP 	<ul style="list-style-type: none"> • Udoskonalanie nowych innowacyjnych modeli PPP • Stosowanie bardziej kreatywnego i elastyczniejszego podejścia do ról partnerów • Używanie bardziej wyrafinowanych modeli zarządzania ryzykiem • Większa koncentracja na całościowym podejściu do projektu PPP • Wykształcony rynek infrastruktury z funduszami emerytalnymi i funduszami typu private equity • Partner publiczny uczy się od partnera prywatnego metod reagowania na zmiany w konkurencji na rynku

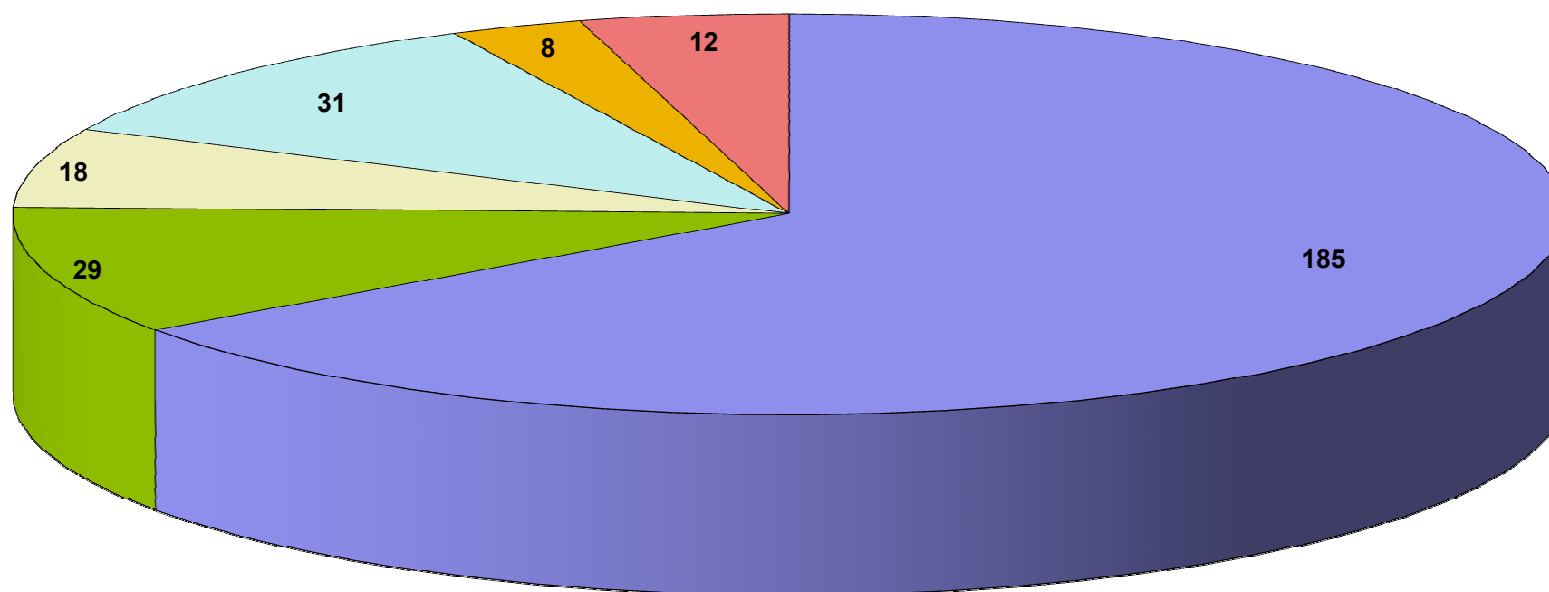
Podsumowanie PPP według krajów i sektorów

	Siedziby władz	Lotniska	Obrona	Mieszkalnictwo	Służba zdrowia	Infornatyka	Porty	Wwięzienia	Ciężka kolej	Lekka kolej	Drogi	Szkoły	Sport i wypoczynak	Woda i ścieki
Austria														
Belgia														
Dania														
Finlandia														
Francja														
Niemcy														
Grecja														
Irlandia														
Włochy														
Luksemburg														
Holandia														
Norwegia														
Portugalia														
Hiszpania														
Szwecja														
Wielka Brytania														

	Siedziby władz	Lotniska	Obrona	Mieszkalnictwo	Śłużba zdrowia	Informatyka	Porty	Wieżenia	Ciężka kolej	Lekka kolej	Drogi	Szkoły	Sport i wypoczynek	Woda i ścieki	
Polska															
Cypr															
Czechy															
Estonia															
Węgry															
Bułgaria															
Litwa															
Łotwa															
Malta															
Słowenia															
Słowacja															
Rumunia															
Australia															
Kanada															
Japonia															
Meksyk															
Singapur															
RPA															
USA															
Turcja															
Legenda		W trakcie dyskusji						W trakcie procesu przetargowego zamówień publicznych							
		Duża liczba zamkniętych projektów						Duża liczba zamkniętych projektów, większość funkcjonuje							

Źródło: PricewaterhouseCoopers

Wartość projektów PPP w latach 1994-2007 w poszczególnych sektorach (w mld EUR)



■ Drogi i Transport ■ Ochrona Zdrowia ■ Edukacja ■ Inne ■ Woda/odpady/ścieki ■ Obronność

Źródło: na podstawie danych Dealogic ProjectWare i PricewaterhouseCoopers,
opracowanie Bartosz Mysiorski, Uwarunkowania rozwoju PPP w Polsce, praca niepublikowana



Centrum Partnerstwa
Publiczno-Prywatnego

www.centrum-ppp.pl

Fundacja Centrum PPP
ul. Rуска 20 lok. 21, 50-079 Wrocław
biuro@centrum-ppp.pl

Adres do korespondencji:
ul. Lewatorskiego 6, 00-190 Warszawa
tel: +48 22 86 01 856, fax: +48 22 86 01 858